LIETUVOS DELEGACIJA REGIONŲ KOMITETE 2017 m.

Europos regionų komitetas

LIETUVOS DELEGACIJA REGIONŲ KOMITETE 2017 m.

Ateinančiais metais Lietuvos delegacijos tikslas išlieka toks pat – mes, Lietuvos atstovai Regionų Komitete, kartu su kitų šalių kolegomis siekiame, kad kuo plačiau būtų išgirstas ir įvertintas vietos ir regionų valdžios balsas, kad proporcingumo ir subsidiarumo principai kasdien būtų vis realesni, kad Lietuvoje būtų kuo daugiau Europos, o Europoje – kuo daugiau Lietuvos. Kartu mes siekiame, jog svarstymuose dėl naujosios sanglaudos politikos, europos ateities būtų deramai atstovaujami Lietuvos interesai, o europinė teisėkūra skatintų darnią ir sparčią mūsų šalies ir visos Europos regionų raidą.

Po *Brexit* referendumo dėl Didžiosios Britanijos išstojimo iš Europos Sąjungos, po ekonominių ir migracijos krizių bei įvairių teroro aktų Europos Sąjungos institucijose aukščiausiu lygiu vyksta diskusijos dėl Europos Sąjungos ir kokią ją norėtume matyti ateityje.

Džiugu, kad delegacijos nariai aktyviai įsitraukė į diskusijas apie europos ir sanglaudos politikos ateitį, ne kartą išsakė savo poziciją klimato kaitos klausimais, teikė pastabas Regionų komiteto komisijų ir plenariniuose posėdžiuose, užsitikrinant platų kitų ES valstybių narių kolegų palaikymą.

Globalizuotame pasaulyje Europai reikia daugiau sanglaudos ir konkurencingesnės ekonomikos. Jei norime stipresnės Sąjungos, kuri būtų labiau atspari krizėms ir labiau pasirengusi priimti naujus iššūkius turime turėti Sąjungą, kurioje būtų daugiau išteklių, kurioje būtų vieninga ekonominė ir pinigų bei energetikos sąjunga. Europa – tai piliečiai ir - mes vietos valdžios atstovai ir toliau dirbsime siekiant atgaivinti piliečių pasitikėjimą ES institucijomis bei tęsime aktyvaus Lietuvos savivaldos atstovavimo ES lygmeniu tradicijas. Esame atviri pasiūlymams dėl veiklos krypčių, politinių iniciatyvų bei kitų priemonių ir tikimės glaudaus bendradarbiavimo su visomis Lietuvos valstybinės valdžios ir vvaldymo institucijomis.

Arnoldas Abramavičius,
Lietuvos delegacijos Europos Sąjungos Regionų komitete vadovas

BENDRA INFORMACIJA APIE REGIONŲ KOMITETĄ

Europos Sąjungos valstybių narių vietos ir regionų valdžioms tiesiogiai tenka įgyvendinti beveik tris ketvirčius ES lygmeniu priimtų teisės aktų. Regionų komitetas įsteigtas 1992 m. priimta ir 1993 m. įsigaliojusia Mastrichto sutartimi. Regionų komiteto įkūrimas atvėrė galimybes tiesioginiam savivaldybių ir regionų interesų atstovavimui ES, kuris leido užtikrinti didesnį europinių sprendimų skaidrumą, labiau įtraukti piliečius į ES sprendimų priėmimo procesą ir sumažinti taip vadinamą demokratijos deficito ES problemą. Tai jauniausia ES institucija, kurioje atstovaujami ES valstybių narių vietos ir regionų valdžios interesai. Regionų komitetą sudaro rinkti Europos Sąjungos valstybių narių vietos ir regionų valdžios atstovai. Regionų komitetas svarsto ir Europos Komisijai, Ministrų Tarybai ir Europos Parlamentui teikia savo nuomones dėl ES teisės aktų projektų, reglamentuojančių savivaldybėms ir regionams aktualius klausimus sanglaudos politikos, transporto, aplinkosaugos, švietimo ir jaunimo reikalų, socialinės politikos ir kt. srityse. 2009 m. įsigaliojusi Lisabonos sutartis gerokai išplėtė Regionų komiteto funkcijas bei įgaliojimus, visų pirma įpareigodama Europos Komisiją konsultuotis su RK dėl sprendimų ir kitose ES politikos srityse. Regionų Komiteto veikla remiasi trimis kertiniais principais:

subsidiarumas – šis principas, Europos Sąjungos sutartyse įtvirtintas tuo pat metu, kai buvo įsteigtas Regionų Komitetas bei numatantis, jog sprendimai turi būti priimami kiek įmanoma žemesniame lygmenyje, kuo arčiau piliečių. Atitinkamai, ES neturėtų imtis užduočių, kurias geriau galima įgyvendinti nacionaliniu, regioniniu (kur toks yra) ar vietos savivaldos lygmeniu;

artumas – valdymas visuose lygmenyse turi būti organizuojamas taip, kad jis būtų kiek galima labiau suprantamas kiekvienam piliečiui, remiantis skaidrumo principais, aiškiai nurodant kokie asmenys priima kokius sprendimus ir kokie asmenys kur atstovauja piliečių interesus;

partnerystė – europinio daugialygio valdymo pagrindas – partnerystė tarp europinio, nacionalinio, regioninio ir vietinio lygmens institucijų sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo procese.

Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo (Lisabonos sutartis) numato, jog Regionų komitetą sudaro iki 350 narių (ir tiek pat pakaitinių), kuriuos ES valstybių narių siūlymu tvirtina Europos Sąjungos Taryba. Regionų komiteto nariai skiriami penkerių metų kadencijai, tačiau mandatas gali būti atnaujinamas (kadencijų skaičius neribojamas). RK nariais gali būti tik rinkti regionų ar vietos savivaldos atstovai arba renkamai asamblėjai atskaitingi asmenys. Pasibaigus rinktam vietinės ar regioninės valdžios mandatui, kurio pagrindu narys buvo patvirtintas, RK nario mandatas nutrūksta automatiškai.

DARBO ORGANIZAVIMAS REGIONŲ KOMITETE

Regionų komitetas penkis - šešis kartus į metus renkasi į Briuselyje vykstančias plenarines sesijas, taip pat į panašiai tiek kartų įvairiose šalyse vykstančius nuolatinių komisijų posėdžius, kuriuose svarstomi vietos ir regionų valdžioms aktualūs europinių teisės aktų ir neteisinių iniciatyvų projektai. Regionų Komitetui vadovauja dvejiems su puse metų iš jo narių renkamas Komiteto pirmininkas.

2017 m. keitėsi Regionų komiteto vadovybė. Naujuoju pirmininku išrinktas Karlas - Heincas Lambertcas (Karl - Heinz Lambertz). Atitinkamai keitėsi ir komisijų pirmininkai bei jų pavaduotojai. Regionų komitetas dvejiems su puse metų iš savo narių renka ***Biurą,*** kurį, be Komiteto pirmininko, sudaro pirmasis pirmininko pavaduotojas po vieną pirmininko pavaduotoją, atstovaujantį kiekvienai valstybei narei, politinių grupių vadovai bei 28 kiti delegatai. Regionų komitete nariai dirba penkiose šakinėse komisijose:

Aplinkos, klimato kaitos ir energetikos (*ENVE*) komisija, kurios kompetencija apima aplinkosaugos, prisitaikymo prie klimato kaitos sąlygojamų pokyčių, atsinaujinančių išteklių, transeuropinių energetikos tinklų, kosmoso politikos klausimus. Komisijos pirmininkas Cor Lamers (Nyderlandai, EPP).

Ekonominės ir pinigų politikos (*ECON*) komisija, kurios kompetencija apima įmonių politiką pramonės inovacijų, konkurencijos ir mokesčių klausimus, ekonominę ir monetarinę politiką, Bendrosios rinkos bei Pasaulio prekybos organizacijos problematiką. Komisijos pirmininkas Michel Delebarre (Prancūzija, PES).

Švietimo, jaunimo, kultūros ir mokslinių tyrimų (*SEDEC*) komisija, kurios kompetencija apima socialinių reikalų, švietimo, mokymo ir mokymosi klausimus. Komisijos pirmininkas José Ignacio Ceniceros Gonzalez (Ispanija, EPP).

Pilietybės, valdymo, institucinių ir išorės reikalų (*CIVEX*) komisija, kurios kompetencija apima teisingumo ir pilietinių laisvių bei pilietiškumo skatinimo problematiką, imigracijos, vizų ir prieglobsčio politiką, valdymo, teisėkūros proceso tobulinimo, vietos ir regionų valdžių dalyvavimo ES išorės santykių iniciatyvose – Europos kaimynystės politikoje, Rytų partnerystėje, Viduržemio jūros, vystomojo bendradarbiavimo politikose klausimus, taip pat ES plėtrą. Komisijos pirmininkas Barbara Duden (Vokietija, PES).

Teritorinės sanglaudos politikos *(COTER)* komisija nagrinėja ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, ES struktūrinių fondų, teritorijų planavimo, miestų ir būsto politikos, transporto ir transeuropinių tinklų, teritorinio bendradarbiavimo klausimus. Komisijos pirmininkas Petr Osvald (Čekijos Respublika, PES).

Gamtinių išteklių (*NAT*) komisija, kurios kompetencija apima Bendrosios žemės ūkio, žvejybos, jūrų politikos, kaimo plėtros, maisto gamybos, miškų, visuomenės sveikatos, civilinės saugos, turizmo klausimus. Komisijos pirmininkas Ossi Martikainen (Suomija, ALDE).

Regionų komiteto politinės grupės:

Europos liaudies partija (EPP). Partijos atitikmuo valstybėse narėse – dešiniosios pakraipos, konservatyvios partijos – krikščionys demokratai, konservatoriai. Šioje politinėje grupėje dirba Lietuvos atstovai iš Tėvynės Sąjungos (krikščionių demokratų) partijos. Politinei grupei priklauso 129 tikrieji ir 128 pakaitiniai nariai iš 27 ES valstybių narių. Grupės pirmininkas – Michaelis Šneideris (Michael Schneider, Vokietija).

Europos socialistų partija (PES). Partijos atitikmuo valstybėse narėse – plataus spektro kairiosios pakraipos partijos, apimančios daugumą politinių jėgų nuo socialdemokratų iki komunistų. Šią politinę grupę dažniausiai renkasi Lietuvos vietos ir regionų valdžių atstovai iš socialdemokratų partijos. Politinei grupei priklauso apie 120 tikrųjų ir tiek pat pakaitinių narių. Frakcijos pirmininkė – Katiuša Marini (Catiuscia Marini, Italija).

Europos liberalų demokratų aljansas (ALDE). Partijos atitikmuo valstybėse narėse – dešiniosios pakraipos liberalams artimos partijos. Šioje politinėje grupėje dirba Lietuvos atstovai iš Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio bei Darbo partijos. Politinei grupei priklauso 42 tikrieji ir 44 pakaitiniai nariai. Frakcijos pirmininkas – Bartas Somersas (Bart Somers, Belgija).

Sąjunga už tautų Europą – Europos aljansas (UEN-EA). Į šią politinę grupę susivienijo nuosaikių dešiniųjų pažiūrų, žaliųjų, kaimiškųjų vietovių interesus atstovaujantys vietos ir regionų politikai iš įvairių Europos Sąjungos valstybių narių. Šioje partinėje grupėje dirba Lietuvos atstovai iš valstiečių ir žaliųjų partijos. Politinei grupei priklauso 19 tikrieji ir 11 pakaitinių narių. Pirmininkas – Karlas Vanluvas (Karl Vanlouwe, Belgija).

Europos konservatorių ir reformistų frakcija (ECR). Šioje naujausioje, tik 2013 m. susikūrusioje politinėje frakcijoje susibūrė dešiniųjų pažiūrų vietos ir regionų valdžių atstovai. Politinei grupei priklauso 15 tikrųjų ir 18 pakaitinių narių. Lietuvą joje atstovauja atskiri Lietuvos Laisvės Sąjungos, partijos „Tvarka ir teisingumas“ nariai. Grupės pirmininkas – Robas Jonkmanas (Rob Jonkman, Valstiečių liaudininkų Nyderlandai).

LIETUVOS DELEGACIJOS VEIKLA

Lietuvos delegacija, kurią sudaro devyni pagrindiniai ir devyni pakaitiniai nariai, ataskaitiniu laikotarpiu (2017 sausio 1 d. – gruodžio 31 d.) dalyvavo šešiose Europos Regionų komiteto (RK) plenarinėse sesijose (121-ojoje įvykusioje vasario 8-9 d., 122-ojoje – kovo 22-23 d., 123-ojoje – gegužės – 11-12 d., 124-ojoje – liepos 12-13 d., 125-ojoje – spalio 10-11d. ir 126-ojoje – lapkričio 30-gruodžio 1 d.), aštuoniuose RK Biuro posėdžiuose, trisdešimt trijuose teminių komisijų posėdžiuose bei virš penkiasdešimt išvažiuojamųjų politinių grupių ir kitų RK renginių (seminarai, konferencijos, jungtinių komitetų posėdžiai, rinkimų stebėjimo misijos ir pan.).

2017 m. vasarą delegaciją papildė du nauji nariai. 2017 m. liepos 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 586 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1448 „Dėl Lietuvos Respublikos kandidatų į Europos Sąjungos Regionų komiteto narius“ pakeitimo“ tikruoju delegacijos nariu paskirtas Tadeuš Andžejevskij, Vilniaus rajono savivaldybės tarybos narys bei pakaitine delegacijos nare paskirta Lina Kairytė, Panevėžio rajono savivaldybės tarybos narė. Minėti nariai pakeitė buvusius delegacijos narius Mindaugą Sinkevičių ir Joną Jarutį.

Lietuvos delegacijai Europos Regionų komitete vadovauja Arnoldas Abramavičius, Zarasų r. savivaldybės mero pavaduotojas. Delegacijos vadovo pavaduotoju paskirtas – Ričardas Malinauskas, Druskininkų savivaldybės meras. Delegacijos vadovas ir pavaduotojas atstovauja delegaciją Regionų komiteto Biure. Jų pakaitiniai nariai yra Vytautas Grubliauskas, Klaipėdos m. savivaldybės meras ir Andrius Kupčinskas, Kauno m. savivaldybės tarybos narys. Delegacijos nariai tai pat dalyvauja įvairiose tarpinstitucinėse bei kitose su Regionų komiteto veikla susijusiose darbo grupėse bei komitetuose, taip pat RK organuose: Arnoldas Abramavičius, RK - Juodkalnijos konsultacinio komiteto narys, EPP politinės grupės pirmininko pavaduotojas, Daiva Matonienė yra Aplinkos, klimato kaitos ir energetikos (ENVE) komisijos koordinatorė nuo Europos konservatorių ir reformistų (ECR) politinės grupės, Vytautas Kanevičius yra darbo grupės su Turkija narys, Virginijus Komskis - Vakarų Balkanų darbo grupės narys, Povilas Žagunis paskirtas į Rytų partnerystės šalių Vietos bei regionų valdžios atstovų konferenciją. Lietuvos delegacijos sudėtis pateikta lentelėje 1.

Lentelė 1. Lietuvos delegacijos nariai

Vardas, pavardė Pareigos/Partiškumas (politinė grupė RK)	**Komisijos**	**Pakaitinis narys**
1. Arnoldas ABRAMAVIČIUS Zarasų r. sav. tarybos narys TS/LKD (EPP) *Delegacijos Regionų komitete vadovas*	ECON CIVEX	Zinaida Tresnickaja Visagino sav. tarybos narė, LLS (ECR)
2. Vytautas GRUBLIAUSKAS Klaipėdos miesto sav. meras, LRLS (ALDE)	COTER NAT	Deivydas Vyniautas Mažeikių r. sav. tarybos narys, LSDP (PES)
3. Vytautas KANEVIČIUS Kazlų Rūdos sav. meras, LLS (ECR)	COTER ENVE	Daiva Matonienė Šiaulių m. sav. tarybos narė, TT (ECR)
4. Andrius KUPČINSKAS Kauno m. sav. tarybos narys, TS/LKD (EPP)	COTER CIVEX	Algirdas Neiberka Vilkaviškio r. sav. meras, LSDP (PES)
5. Virginijus KOMSKIS Pagėgių sav. meras, TT (EA)	NAT SEDEC	Andžela Šakinienė Klaipėdos r. sav. tarybos narė, DP (ALDE)
6. Ričardas MALINAUSKAS Druskininkų sav. meras, LSDP (PES) *Delegacijos vadovo pavaduotojas*	ECON ENVE	Algirdas Vrubliauskas Alytaus r. sav. meras, TS/LKD (EPP)
7. Tadeuš ANDŽEJEVSKIJ Vilniaus r. sav.tarybos narys, LLRA-KŠS (ECR)	SEDEC CIVEX	Algimantas Gaubas Šiaulių r. sav. tarybos narys, LSDP (PES)
8. Vytautas VIGELIS Švenčionių r. sav. tarybos narys, DP (ALDE	ENVE ECO	Kęstutis Vaitukaitis Elektrėnų sav. meras, LRLS (ALDE)
9. Povilas ŽAGUNIS Panevėžio r. sav. meras, LVŽS (EA)	NAT SEDEC	Lina Kairytė Panevėžio r. sav. tarybos narė, LVŽS (EA)

EUROPOS REGIONŲ KOMITETO (RK) PLENARINĖS SESIJOS

2017 m. vasario 8-9 d. 121-oji RK plenarinė sesija.

Sesijoje daugiausia dėmesio skirta ekonomikos ir investicijų klausimams. Svarstant komiteto nuomonę „Investicijų trūkumo šalinimas. Kaip įveikti sunkumus?“ Lietuvos delegacijos nariai pritarė kolegų išsakytai nuomonei, kad siekiant gerinti investicinę aplinką Europoje reikia lengvinti administracinę naštą, suprastinti teisinį reglamentavimą, skatinti bendradarbiavimą su privačiu sektoriumi. Svarstant nuomonę „Fiskalinis pajėgumas ir automatinės stabilizavimo priemonės Europos pinigų sąjungoje“ Europos vietos ir regionų valdžių atstovai akcentavo, kad valstybės narės, norėdamos naudotis Europos ekonominės stabilizavimo priemonėmis, turi įrodyti įgyvendinančios atsakingą ekonominę politiką ir turinčios stabilius viešuosius finansus, kurie yra būtina sąlyga trumpalaikėms ir ilgalaikėms viešosioms investicijoms. Plenarinės sesijos metu RK nariai taip pat išreiškė poziciją dėl būtinybės parengti ES strategiją su alkoholiu susijusiais klausimais. Komiteto nuomone, svarbu vietos ir regionų valdžios institucijoms suteikti galimybę prisidėti savo kompetencija ir patirtimi, nes jos geriausiai susipažinusios su piktnaudžiavimo alkoholiu prevencijos ir neigiamo alkoholio vartojimo poveikio visuomenei mažinimo poreikiu bei gali daryti didžiausią poveikį šioje srityje. Akcentuota, kad valstybės narės galėtų dar labiau sugriežtinti alkoholio pardavimo ir įsigijimo taisykles kontrolę. Taip pat buvo svarstomos nuomonės „Parama jauniesiems Europos ūkininkams“ bei „Programos LIFE laikotarpio vidurio peržiūra“, priimta rezoliucija „Europos Komisijos 2017 m. metinė augimo apžvalga“ ir rezoliucija, skirta 60-osioms Romos sutarties pasirašymo metinėms.

2017 m. kovo 22 – 23 d. 122-oji RK plenarinė sesija

Sesijoje daugiausia dėmesio skirta darniai maisto politikai ir sveikatos klausimams. Sesijoje pranešimą skaitė už sveikatą ir maisto saugą atsakingas Komisijos narys Vytenis Andriukaitis, kuris pabrėžė vietos ir regionų valdžių indėlį vystant darnią maisto politiką. Pasak komisaro, savivaldybės gali turėti daug įtakos formuojant sveikos mitybos principus mokyklose, darželiuose, įgyvendinat aplinkosaugines, sveikatos programas. RK nariai svarstė ir dviejų rezoliucijų projektus - „Europos Regionų komiteto prioritetai pagal 2018 m. Europos komisijos

darbo programą“ bei „Teisinės valstybės principas ES iš vietos ir regionų perspektyvos“. Pirmajame dokumente RK pabrėžia, kad ES turėtų labiau vadovautis principu „iš apačios į viršų“ ir susitelkti ties svarbių uždavinių, kurių miestai, regionai ir valstybės negali išspręsti patys, sprendimu. Antrajame dokumente RK nariai atkreipia dėmesį į tai, kad visos ES valstybės narės ir visi valdžios lygmenys turėtų vykdyti savo įsipareigojimus vieni kitiems ir ginti vertybėmis pagrįstą Europos projektą nuo šioms vertybėms kylančių grėsmių. Sesijoje taip pat svarstyta nuomonė dėl pažangios specializacijos strategijos, rezoliucija dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES poveikio vietos ir regionų valdžios institucijoms bei kiti klausimai.

2017 m. gegužės 10-12 d. 123-ji RK plenarinė sesija

Sesijoje didžiausias dėmesys skirtas Europos Sąjungos (ES) sanglaudos politikai. Sesijoje patvirtinta nuomonė „Už stiprią ir veiksmingą Europos sanglaudos politiką po 2020 m.“, kurioje teigiama, jog būtina įvardyti šiandieninės sanglaudos politikos pranašumus ir trūkumus remiantis iki šiol buvusių finansavimo laikotarpių patirtimi, o ateityje - atsižvelgi į esminius vietos valdžių iššūkius, susijusius su aplinkos apsaugos, socialinės įtraukties, migracijos, skaitmeninės transformacijos, darnaus transporto sritimis. Pasak RK narių, sanglaudos politika turi likti svarbiausia bendradarbiavimą skatinančia priemone.

Apie sanglaudos politikos ateitį bei „Brexit“ poveikį diskutuota ir gegužės 11 d. vykusiame Lietuvos delegacijos RK narių susitikime su Lietuvos atstovybės ES struktūrinės politikos atašė Vaida Vilimaitė – Zubrickiene, patarėju Brexit klausimais Dariumi Šimaičiu bei biudžeto atašė Dalia Ulevičiūte, kurie delegacijos nariams pristatė ES sanglaudos politikos ateities po 2020 m. gaires ir galimo “Brexit“ poveikio Lietuvai prognozes. Diskusijų metu Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas, Druskininkų meras Ričardas Malinauskas pažymėjo, kad Lietuvos savivaldybėms ES finansinės investicijos išlieka labai svarbios, tačiau dėl sudėtingų šių projektų vykdymą reglamentuojančių taisyklių sunku efektyviai juos įgyvendinti ir panaudoti investicijas ten, kur labiausiai reikia konkrečios savivaldybės gyventojams. Pagrindine kliūtimi jis įvardijo sudėtingas pirkimų procedūras. RK sesijoje taip pat svarstyti klausimai, susiję su investicijomis į Europos jaunimą, elgesio kodeksu dėl vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo, ES bendrajam biudžetui taikomomis finansinėmis taisyklėmis, priimta rezoliucija „Kokia ES 27 bus 2025 m.? Apmąstymai ir scenarijai“ bei „Rezoliucija dėl 2018 m. ES metinio biudžeto projekto“.

2017 m. liepos 12-13 d. 124-oji RK plenarinė sesija

Sesijoje RK nariai pritarė Lietuvos delegacijos narės Daivos Matonienės parengtai nuomonei „Atsinaujinančių išteklių energija ir elektros vidaus rinka“, kurioje pabrėžiama integruotos energijos rinkos svarba. Pristatydama nuomonę D. Matonienė pabrėžė, kad geriausias būdas garantuoti prieinamas energijos kainas, energijos tiekimo saugumą ir sudaryti sąlygas ekonomiškai efektyviai integruoti didesnius iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos energijos kiekius yra integruota energijos rinka. „Atsinaujinanti energija gali būti konkurencinga, tačiau atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai ir integracijai rinkoje reikalingi dideli finansiniai ištekliai. Todėl būtina turėti aiškią informaciją apie galimybę po 2020 metų pasinaudoti ES finansiniais instrumentais bei skatinti valstybes taikyti pažangias finansinės inžinerijos priemones ir investicijų pritraukimą iš privataus sektoriaus, taip pat - užtikrinti, kad parama atsinaujinančiai energetikai neribotų konkurencijos ir nediskriminuotų likusių rinkos dalyvių“ - teigė D. Matonienė. Pažymėdama svarbų vietos ir regionų valdžių vaidmenį pranešėja paragino Europos Komisiją sprendžiant energetikos klausimus vietos ir regionų valdžios institucijas laikyti lygiaverčiais centrinės valdžios partneriais. Tai jau antroji delegacijos narės parengta RK nuomonė energetikos tema. Šios plenarinės sesijos metu taip pat buvo išrinktas naujas RK pirmininkas - dvejus su puse metų RK vadovavusį Markku Markkula pakeitė Karlas-Heinzas Lambertzas (Karl-Heiz Lambertz). Taip pat patvirtinti nauji RK Biuro nariai. Sesijoje RK nariai aptarė ir Estijos pirmininkavimo ES prioritetus, programą „Horizontas 2020“, ekologiškų ES autobusų iniciatyvą ir ES energetikos „žiemos dokumentų rinkinį“.

2017 m. spalio 9–11 d. 125-oji RK plenarinė sesija

Sesija prasidėjo spalio 9 d. oficialiu 15-osios Europos regionų ir miestų savaitės „Regionai ir miestai siekia geresnės ateities“ atidarymu bei diskusija apie Europos ateitį. Spalio 10 d. plenarinėje sesijoje pranešimą skaitė, o vėliau diskutavo su Regionų komiteto nariais dėl Europos ateities ir miestų bei regionų vaidmens Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Donaldas Tuskas. Daug dėmesio sesijos metu skirta Kovos su klimato kaita finansavimo klausimams, kuriuos RK nariai turėjo galimybę aptarti su Miguel Arias Cañete Europos Komisijos nariu, atsakingu už klimato politiką ir energetiką. Įgyvendinant Paryžiaus susitarimą vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo yra labai svarbus tiek įtraukiant gyventojus ir didinant jų sąmoningumą su klimato kaita susijusiais klausimais, tiek įgyvendinant konkrečius projektus. Pasak Lietuvos delegacijos narių, labai svarbu sukurti nuspėjamą ir stabilią su klimato kaita susijusių investicijų reguliavimo sistemą. Tai itin svarbu siekiant skatinti

privačiojo sektoriaus dalyvavimą finansuojant kovos su klimato kaita priemones. Taip pat sesijoje svarstyta Europos infrastruktūros tinklų priemonės ateitis transporto sektoriuje bei Europos sąveikiųjų intelektinių transporto sistemų strategija. Kur pažymima, kad šiose srityse būtina vietos ir regionų valdžios institucijų parama ir bendradarbiavimas. Siekiant sąveikos reikia ne tik imtis veiksmų informacinių technologijų ir komunikacijos srityje, bet ir padaryti tam tikrus fizinės infrastruktūros pakeitimus. Sesijoje toliau buvo tęsiama ne kartą svarstyta migracijos tema. Šį kartą dėmesys skirtas Vaikų migrantų apsaugos klausimais. Vaikai migrantai yra itin pažeidžiamų asmenų grupė. Dėl skirtingų priežasčių emigruojančių ir į ES atvykstančių vaikų migrantų skaičius smarkiai išaugo. Daugelis jų atvyksta nelydimi. RK nariai pabrėžė, kad migruojančių vaikų apsaugą užtikrinti galima tik įgyvendinant visapusišką visų suinteresuotųjų šalių - ES institucijų, valstybių narių, vietos ir regionų valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės – partnerystę. Lietuvos delegacijos narių nuomone, nepaisant to, kad migracijos klausimai Lietuvos savivaldybėms nėra itin aktualūs, būtina palaikyti kolegas ir pritarė svarstomoje nuomonėje narių išsakytai pozicijai dėl migracijos problemų. Sesijoje taip pat priimtos rezoliucija „2017 m. Europos semestras ir būsima 2018 m. metinė augimo apžvalga“ bei rezoliucija dėl rekomendacijų valstybių ir vyriausybių vadovams, susirinksiantiems 2017 m. lapkričio 24 d. Briuselyje į penktąjį Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimą.

2017 m. lapkričio 30 – gruodžio 1 d. 126-oji RK plenarinė sesija

Sesijoje diskutuota dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities iki 2025 metų, aptartas makroregioninių strategijų įgyvendinimas. Makroregioninės strategijos yra itin svarbios siekiant Europos Sąjungos strateginių tikslų bei atlieka svarbų vaidmenį išjudinant vystymosi procesus mažiau išsivysčiusiuose regionuose. Nariai pritarė Regionų komiteto pozicijai, kad reikia glaudesnių ir tiesioginių ryšių tarp makroregioninių strategijų ir sanglaudos politikos priemonių ir, kad makroregioninės strategijos turėtų naudos iš veiksmų programose taikomo integruoto ir konkretaus požiūrio. Pasak Lietuvos delegacijos narių, sanglaudos politika yra svarbi investavimo priemonė, kuri prisideda regionų vystymosi bei skirtumų mažinimo. Svarstant nuomonę „Energijos iš atliekų vaidmuo žiedinėje ekonomikoje“ aptartas atliekų deginimo poveikis žiedinei ekonomikai. Šis klausimas savivaldybėms itin aktualus, nes vietos valdžios institucijos tiesiogiai atsakingos už komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimą. Posėdžio metu atkreiptas dėmesys į tai, kad energijos gavimas iš neišvengiamų ir neperdirbamų atliekų didelio energijos efektyvumo atliekų deginimo įrenginiuose tam tikromis sąlygomis yra neatsiejama žiedinės ekonomikos

dalis. Susitikimo nariai pabrėžė, kad tai atlieka svarbų vaidmenį daugelyje valstybių narių ir regionų siekiant artimiausiu metu gerokai sumažinti atliekų šalinimą sąvartynuose. Taip pat buvo pritarta, kad siekiant sumažinti atliekų kiekį, svarbu nustatyti aiškesnius perdirbimo reikalavimus ir skatinti perdirbtų medžiagų naudojimą gamybos sektoriuje. Sesijoje taip pat pristatyta Europos Komisijos 2016 m. konkurencijos politikos ataskaita, aptartas Europos būsto darbotvarkės kūrimas, diskutuota apie Europos ateitį, Brexit poveikį, aptarta Regionų komiteto kitų metų veikla.

DELEGACIJOS NARIŲ VEIKLA: SVARBESNI KOMISIJŲ IR DARBO GRUPIŲ POSĖDŽIAI, KONFERENCIJOS

Delegacijos vadovo Arnoldo Abramavičius veikla.

2017 m. rugsėjo mėn. Arnoldas Abramavičius buvo paskirtas Ekonomikos ir pinigų politikos komisijos (ECON) pirmininko pirmuoju pavaduotoju. 2017 m. pabaigoje Europos Komisija sudarė stebėjimo platformą (multi-stakeholder platform) Tvaraus vystymosi tikslų (SDG) įgyvendinimui. Minėtoje Platformoje A. Abramavičius buvo paskirtas tikruoju RK atstovu. Platformos darbui vadovauja Europos Komisijos pirmasis viceprezidentas F.Timermansas. Naujojoje ES finansinėje perspektyvoje 2020-2027 siūloma keisti „Europos Strategiją 2020" į „Tvaraus vystymosi strategiją", atitinkamai adaptavus Europos Sąjungos vykdomas politikas ir atspindint Tvaraus vystymosi tikslus ir prioritetus Daugiametėje finansinėje perspektyvoje.
Regionų komitete šiuo ataskaitiniu laikotarpiu buvo sudaryta speciali penkių asmenų darbo grupė (Task Force) bendradarbiavimui su Ukrainos vietinės ir regioninės valdžios atstovais. Minėtoje darbo grupėje,A.Abramavičius atstovavo EPP politinę grupę posėdžiuose Kijeve ir Lvove, kur susitiko su Ukrainos Prezidentu P.Porošenka, vicepremjere I.Klimpuš-Cincadze, Kijevo meru V.Klyčko ir Lvovo meru A.Sadovojumi. Susitikimų metu aptarta administracinės reformos eiga Ukrainoje. 2018 m. gegužės mėn. Delegacijos vadovas taip pat dalyvavo savivaldos rinkimų stebėjimo misijoje Armėnijoje, kur susitiko su Armėnijos Respublikos Teritorinio administravimo ir vystymo ministru D.Lokijanu bei pristatė Lietuvos patirtį vykdant administracinę reformą. Šiu metu Armėnijoje taip pat rengiama administracinė reforma bei numatomas savivaldybių skaičiaus mažinamas nuo 900 iki 200.
A. Abramavičius, atstovaudamas ECON komisijos pirmininką skaitė pranešimus Lenkijoje: Baltstogėje - apie Rytų partnerystės politikos ekonomines perspektyvas ir Krokuvoje - apie Žiedinės ekonomikos potencialą. Dalyvavo Regionų komiteto ir Juodkalnijos konsultacinio

komiteto posėdyje Danilovgrade, kur susitikime su Juodkalnijos savivaldybių asociacijos prezidentu R.Bajadžičiumi bei aptarė pasirengimo ES narystei procesą. Taip pat atstovaudamas RK Pirmininką balandžio 22 d. skaitė pranešimą Tunise, konferencijoje skirtoje Libijos merų supažindinimui su Vaiko teisių raida Europos Sąjungos šalyse, susitiko su Libijos sostinės Tripolio meru A.Beitelmalansu.

Diksusija Energetikos tema.

Vasario 1 d. Europos Regionų komiteto Aplinkos, Klimato kaitos ir Energetikos (ENVE) komisija surengė apskirtojo stalo diskusiją dėl Energetikos sąjungos „Žiemos dokumentų rinkinio“. Minėtoje diskusijoje dalyvavo ir pranešimą skaitė Lietuvos delegacijos narė D. Matonienė, kuri 2016 m. pabaigoje buvo paskirta RK nuomonės „Atsinaujinanti energetika ir elektros energijos vidaus rinka“ rengėja. D. Matonienė pasisakydama akcentavo, kad darni atsinaujinančių energijos išteklių plėtra bei gerai integruota energijos vidaus rinka - garantas į energetinę nepriklausomybę, energetinį saugumą, o svarbiausia - tai padeda užtikrinti įperkamas energijos kainas vartotojams. Pasak jos, Europos Komisijos parengtame dokumentų rinkinyje „Švari energija visiems europiečiams“ pateikti siūlymai prisidės prie minėtų tikslų energetikos sektoriuje pasiekimo. - teigė Lietuvos delegacijos narė.

Konferencija „Investicijos į Europą. Pažangių miestų ir regionų kūrimas“.

Vasario 7 d. Lietuvos delegacijos nariai kartu su kolegomis iš kitų šalių aptarė, kaip kurti pažangius miestus ir regionus, susipažino su išmaniosios infrastruktūros vystymo bei integruotos bendrosios rinkos galimybėmis. Konferencijoje vietos ir regionų politikai, pristatydami savo pažangias strategijas ir projektus, pabrėžė bendradarbiavimo tarp sienų svarbą diegiant naujas pažangias ir švarias technologijas. Minėtoje konferencijoje buvo pristatyta Lietuvos patirtis įgyvendinant Jessica fondo finansuojamus projektus.

Konferencija „Švarios energijos politika miestams ir regionams žalinti: energetikos sąjunga ir darni savivaldybių bei regionų plėtra“.

Konferencija vyko liepos 3-4 dienomis Taline. Ją organizavo Europos Regionų komitetas ir Estijos delegacija. Tai buvo vienas iš Estijos pirmininkavimo renginių. Konferencijos tikslas – aptarti vietos ir regionų politines rekomendacijas, susijusias su Europos Komisijos žiemos dokumentų rinkiniu, skirtu energetikos klausimams. Vienai iš konferencijų sesijų, kurioje aptartas elektros energijos rinkos modelis, ryšiai tarp ES konkurencijos teisės ir regionų

galimybių rengti tvarios energetikos projektus, pirmininkavo Lietuvos delegacijos RK narys, Kazlų Rūdos meras Vytautas Kanevičius. V. Kanevičius pažymėjo, kad „Švarios energijos“ dokumentų rinkinio priemonėmis ypatingai pabrėžiamas energijos vidaus rinkos „regionavimas“. „ES elektros energijos rinkoje kelios valstybės narės gali bendradarbiauti kaip vienas regionas. Principo „iš apačios į viršų“ taikymas skatinant naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją tampa vis svarbesnis. Todėl turėtų būti konsultuojamasi su vietos ir regionų valdžių institucijomis, kurios turėtų tapti svarbiais EK partneriais,“ – sakė Kazlų Rūdos meras.

CORLEAP susitikimas.

Rugsėjo 12 d vyko Rytų partnerystės šalių regioninės ir vietos valdžių institucijų konferencijos (CORLEAP) metinis susitikimas, kuriame Lietuvos savivaldos atstovai akcentavo pagalbą partnerystės šalims įgyvendinant gerojo valdymo reformas bei paspartinant kai kurių iš jų integraciją į Europos Sąjungą. Minėtame 7-ajame CORLEAP susitikime aptartos Rytų partnerystės perspektyvos bei galimybės stiprinti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį ir jų indėlį siekiant iki 2020 metų įgyvendinti 20 Rytų partnerystės politikos tikslų. Diskusijoje apie partnerystės ateitį Lietuvos delegacijos Europos Regionų komitete vadovas, Zarasų rajono savivaldybės mero pavaduotojas Arnoldas Abramavičius teigė, jog padėdami Rytų šalims vykdyti gerojo valdymo reformas kartu stiprinsime visą partnerystės platformą ir saugumą regione. „Taip pat labai svarbu užtikrinti tinkamą ES komunikaciją su Rytų partnerystės šalimis ir daugiau dėmesio skirti politiniam partnerystės turiniui, taip siekiant išvengti kai kurių šalių vykdomos propagandos,“ - teigė A. Abramavičius. Posėdžio metu akcentuota, kad norint sukurti efektyvesnes partnerystes svarbus vaidmuo tenka regionų ir vietos valdžios institucijoms bei jų asociacijoms, kurios gali padėti suteikti konkrečią naudą piliečiams. Susitikime dalyvavo ir Lietuvos delegacijos RK narys, Panevėžio rajono savivaldybės meras Povilas Žagunis, kuris pasidalino savivaldybės patirtimi įgyvendinant vystomojo bendradarbiavimo projektus. Susitikime taip pat pristatyti

gerojo valdymo pavyzdžiai, aptarti energetikos srities klausimai, pristatyta CORLEAP komunikacijos strategija.

Merų pakto ambasadorių susitikimas

Lapkričio 23 d. Lietuvos delegacijos Europos Regionų komitete nariai Andrius Kupčinskas ir Daiva Matonienė dalyvavo Merų pakto ambasadorių susitikime, kuriame aptartos Merų pakto iniciatyvos ir ambasadorių veikla siekiant skatinti miestus ir regionus prisidėti prie klimato kaitos tikslų įgyvendinimo.

Pasak Lietuvos delgacijos narių: „*būti Merų pakto Ambasadoriais garbė ir atsakomybė. Ne deklaracijos ir ne pareigos svarbiausia. Svarbiausia tai būti aktyviais ir drąsiais bei tikinčiais, kad ir tavo asmeninis indėlis yra svarbus*“.

D. Matonienė ir A. Kupčinskas Regionų komisijos įsteigtos klimato ambasadorių grupės nariais yra nuo 2016 m. vasaros. Lietuvos savivaldybės Merų pakto veikloje dalyvauja nuo 2008 metų. Šiuo metu Merų paktą yra pasirašiusios 15 savivaldybių. Merų paktas – tai plataus masto Europos judėjimas, dalyvauja vietos ir regionų valdžios institucijos, savanoriškai įsipareigojusios savo teritorijose didinti energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą.

INFORMACIJOS SKLAIDA

Lietuvos delegacijos RK nariai didelį dėmesį skiria informacijos apie savo bei RK veiklą sklaidai. Po kiekvienos RK plenarinės sesijos ar komisijos posėdžio jame dalyvavę delegacijos nariai pasirinktinai teikia ataskaitas ar kitokią informaciją juos delegavusių savivaldybės ir regiono plėtros taryboms, skelbia europines regioninės politikos aktualijas vietos žiniasklaidoje, savo ir savivaldybės interneto svetainėse, dalyvauja susitikimuose su vietos visuomene, jaunimu ir t.t. Informacija apie Regionų Komiteto bei Lietuvos delegacijos RK veiklą, Europos Sąjungos regioninės politikos aktualijas taip pat yra skelbiama Lietuvos savivaldybių asociacijos (toliau – LSA) interneto svetainėje (http://www.lsa.lt), kartu su savaitiniu LSA naujienlaiškiu elektroniniu paštu platinama vietos savivaldos politikams, savivaldybių administracijų

darbuotojams, atitinkamų ministerijų pareigūnams bei visiems besidomintiems vietos savivaldos ir regioninės politikos aktualijomis, aktualūs pranešimai bei straipsniai publikuojami vietos savivaldos savaitraštyje „Savivaldybių žinios“, savivaldybių interneto svetainėse.

Siekiant didinti visuomenės informuotumą apie Europos Sąjungos regioninę politiką, taip pat pristatyti dalyvavimo europinių sprendimų priėmimo galimybes, Lietuvos delegacija RK bei Lietuvos savivaldybių asociacija jau keletą metų aktyviai informuoja apie galimybes tam išnaudoti atitinkamus mechanizmus. Dažniausiai paplitusi sprendimų projektus rengiančių europinių institucijų konsultacijų su europiečiais forma – įvairios internetinės konsultacijos, dažniausiai inicijuojamos dėl įvairių Europos Komisijos rengiamų teisės aktų ar neteisinių iniciatyvų projektų. LSA specialistai ir delegacijos nariai dažnai dalyvauja šiose teminėse konsultacijose, teikia savo pastabas Lietuvai svarbiais klausimais, ragina savo nuomones pateikti ir savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų atstovus. Regionų komiteto internetinėje svetainėje esančioje skiltyje „Europa mano regione“ kiekvienos valstybės narės delegacija Regionų komitete gali viešinti tiek Regionų komitete, tiek savo valstybėse vykdomą su savivaldos procesų propagavimu bei stiprinimu susijusią veiklą, keistis gerąja patirtimi, reklamuoti vietos savivaldai populiarinti skirtus savo valstybėse vykstančius renginius. Siekiama išnaudoti Regionų komiteto sudarytas galimybes viešinant Lietuvos delegacijos Regionų komitete veiklą, o taip pat reklamuojant Lietuvą kitoms ES valstybėms narėms, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovybė Briuselyje aktyviai bendradarbiauja su Regionų komiteto komunikacijos komanda teikdama informaciją apie Lietuvos delegacijos veiklą.

LIETUVOS DELEGACIJOS REGIONŲ KOMITETE SEKRETORIATAS

Delegacijos RK veiklą techniškai aptarnauja delegacijos sekretoriato funkcijas atliekanti Lietuvos savivaldybių asociacija. Delegacijos reikalais 2017 metais rūpinosi LSA atstovė Briuselyje Ieva Andriulaitytė bei LSA patarėja Europos Sąjungos klausimais Modesta Kairytė, kurios tiesiogiai koordinuoja delegacijos narių veiklą, padeda delegacijos nariams derinant pozicijas su kitų šalių vietos savivaldos atstovais bei delegacijomis, teikia techninę bei ekspertinę pagalbą.

Naudingo nuorodos:

ES Regionų komitetas: http://www.cor.europa.eu

Europos Sąjungos svetainė: http://europa.eu

RK plenarinių bei komisijų posėdžių dokumentai: www.toad.cor.europa.eu

Europos liaudies partijos frakcija Regionų Komitete: http://www.epp.cor.europa.eu/

Europos socialistų partijos frakcija Regionų Komitete: http://www.cor.europa.eu/Pesweb/

Liberalų ir demokratų aljanso frakcija Regionų Komitete: http://www.alde.cor.europa.eu/

Europos aljanso frakcija Regionų Komitete: http://www.ea.cor.europa.eu/

ES teisės aktų duomenų bazė: http://eur-lex.europa.eu/lt/index.htm

Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas: http://eesc.europa.eu

Europos savivaldybių ir regionų taryba: http://www.ccre.org/

Europos rytinių pasienio regionų tinklas: http://www.neebor.eu

Subsidiarumo stebėsenos tinklas: www.cor.europa.eu/subsidiarity

Lietuvos Nuolatinė atstovybė prie ES tinklas: http://www.eurep.mfa.lt

Europos Parlamento tinklas: http://www.europarl.europa.eu

Nuotraukos: Regionų komiteto, Lietuvos savivaldybių asociacijos.
Informaciją paruošė Lietuvos savivaldybių asociacija